

Jacopo PERI

Jacopo Peri
(1561-1633)

20 Ağustos 1561, Roma – 12 Ağustos 1633, Floransa.

İtalyan besteci ve şarkıcı. Çok gür, kıvıla kaçan sarı saçlı olduğu için “il zazzarine” lakabıyla da anılmıştır.

İlk opera eserini hazırlayan bestecidir.

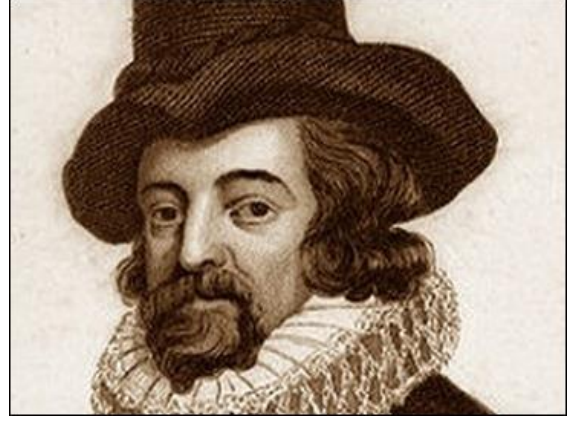
Yaşamı. Roma’da doğdu ama Floransa’da yaptı. Önce Floransa’da bir kilisede müzisyenlik, yani org çalgıcılığı ve ayin şarkıcılığı yaptı. Sonra 1599’da Floransa’nın Toskana Dükü payesiyle yöneticisi olan Medici sülalesinden I. Ferdinand Medici ve onun ölümüyle II. Ferdinand Medici sarayında müzisyenlik yaptı. Sarayda sahnelenen tiyatro oyunları ve madrigaller için müzik besteledi ve çalgıcılık yaptı. Bu arada opera tarzının ilk

müzdeleyicisi olarak kabul edilen “La Pellegrina” adını erdiği bir intermedi eseri hazırladı.

1590’lı yıllarda Floransa’nın en önemli müzik destekleyici patronlarından olan Jacopo Corsi ile çalıştı. Bu kişinin etrafında toplanan sanatkarlar o zamanda ortaya çıkarılan sanatların, yan, müzik, tiyatro, resim vb., 2000 yıl önceki antik klasik Yunanistan ve antik klasik Roma dönemlerinde yaratılan sanatın çok daha alt düzeyinde kaldığına inanmaktaydılar ve sanatların klasik görüşlere göre yeniden canlandırılması (Rönesans) gerektiğinde hemfikirdiler. Örneğin tiyatro sanatında Klasik Grek yazarlarının şekillerinde ve üslubunda trajediler ve komediler yazılıp halka açık olarak temsil edilmesini istemekteydiler. Müzik şarkıcılığı alanında bir önceki on yılda Floransa Camerata şarkıcılarının geliştirdiği “monodoni” adı verilen bir

“basso continuo” çalgılar eşliğinde solo şarkılardan oluşan şarkı eserleri bestelenmeye başlanmıştı. Fakat sadece bir sıra monodiden oluşan konserlerin can sıkıcı olabileceği hemen anlaşıldı ve (bir hikayenin söylenebileceği) resitatifler ve (şarkıcının hislerini şarkıyla açıklayabilecekleri) aryalar geliştirildi. Bununla yetinmeyen Peri ve Corsi, şair Ottavio Rinuccini’ye birbirine bağlı tek bir hikayeyi anlatan bir seri şarkılar metni hazırlattırıp bir sıra monodoni eserinin birbirini bir hikayeyi ve temayı işleyen şairin metnine göre takip edecek yeni bir şarkı tarzı ortaya çıkardılar ve bu ilkelere uyarak “Dafne” adlı bir eseri besteleyip, yapımlayıp temsil ettiler. Bu yeni sanat tarzına “opera” adı verildi ve Dafne, ilk opera eseri oldu. Ne yazık ki bu eserin çoğu zamanımıza ancak bazı ufak parçalar halinde gelebilmiştir.

6 Ekim 1600’de Floransa’da Medici Sarayı’nda “Eudice” adlı ilk opera eseri temsil edildi. Bu eserin metnini Rinucci yazmıştı, müziği ise Jacopo Peri tarafından bestelenmişti. Bu eser monodoni (ya da İtalyanca “stile rappresentativo”) stili şarkılarla bir pastoral dram oyunundan oluşmakta ve eserin tamamı şarkı halinde sunulmaktaydı. Şarkıcılar Vittoria Archilei ve Jacopo Peri ile bazı bölümlerde resitatifleri sunan Guilo Caccini idi. Bu eser günümüze kadar gelmiştir ama bir tarihsel eser olarak hiç sahnelenmemektedir.

1600 yılı müzik tarihçileri için önemli bir tarihtir. Bu tarihte ilk opera bestelenmiştir ve müzikte Barok döneminin bu tarihte başladığı kabul edilmektedir.

Peri, Euridice’den sonra, diğer bestecilerle birlikte, birkaç opera daha hazırladı ve diğer saray eğlencelerine müzik katkıları oldu. Ancak öldüğü dönemde Peri’nin opera stili, Monteverdi ve diğer genç bestecilerin opera eserlerine göre, çok eski moda görünüşe geçmişti. Ama ne olursa olsun, Peri’nin ilk operasının kendinden sonra gelen opera bestecilerine çok büyük etkisi olduğu kabul edilmektedir.

Opera eserleri

- La Pellegrina (1589)
- Euridice (1600)
- Tetide (1608)
- Adone (1611)
- La liberazione de Tirreno e d’Arnea
- La Sposalizio di Medoro e Angelica
- La Flora
- Son üç opera eseri Da Gagliana ile ortaklaşa hazırlanmıştır.

Kazım Çapacı